

TOTS SANTS

per KARL RAHNER

El qui pot sentir-se fraternal i solidàriament unit als altres, el qui pot veure's a si mateix reflectit en els altres, el qui no està tan infernalment aïllat que en sentir parlar dels altres es preguntí expressament o tàcitament què se li en dóna a ell dels altres, aquest, pròpiament, cal que celebri —o caldria que celebrés— una festa de l'alegria del cor en poder dir: hi ha persones que han arribat a terme, que han aconseguit la seva perfecció, que han aconseguit feliçment la seva mesura, que no han deixat que la seva vida se'ls esmunyís, que han obtingut allò que és inversemblant: estimar-se a si mateixos per damunt de si mateixos; homes la vida dels quals no es va reduir a una dissimulada buidor i a un amagat egoisme, homes que no ploraren en va, que trobaren la vida a través de la mort, que trobaren la riquesa eterna mitjançant la pèrdua de la temporal, que per mitjà del que és habitual trobaren la inaudita unitat i importància d'una vida que és digna de no ser perduda per tota l'eternitat.

Podríem suposar que la festa de Tots Sants ens dona dret a l'esperança de trobar entre aquests homes, que ho han aconseguit tot i són feliços, a tots aquells que estimà el nostre cor, als nostres avantpassats, als soldats anònims, als torturats en aquesta terra, als esperits nobles, a tots aquells dels qui tenim la impressió cordial que tenien massa bondat i massa grandesa humana perquè haguessin pogut perdre Déu per sempre, com també perquè s'haguessin pogut escapar de qui els tingué en el seu propi camí de la creu, de qui els buscava amb la mirada quan els seus ulls agonitzants es perdien en el buit de la mort acceptada per ell per redimir els pecadors.

Podríem creure també que en aquesta festa de Tots Sants s'afirma que tota vida humana és tan noble i valuosa que ha d'acabar amb un desenllaç com aquest. Que la impressió que existeixen massa homes, que l'home pot ser mesurat pel nombre de caps, que hi ha un espantós excés de mercaderia i material humans, és solament producte de la nostra curtesa de vista, de la nostra duresa de cor i de la nostra altivesa.

Podríem, per tant, suposar que la festa ens diu: Déu pot transformar-nos tots en sants, en quelcom d'admirable, en obra d'art, en sorpresa davant la qual el cor es parará meravellat per tota l'eternitat.

El que la festa ens diu és que on no existeix una culpa de profunditat abismal, on no hi ha en últim terme una maldat infernal, al final no hi haurà mitjanies, sinó solament sants. Ens succeirà com als amants de l'art: tenim la impressió d'haver entrat a la botiga de l'antiquari que és la història del món, i d'estar regirant arreu, cansats i amb el pressentiment que, pròpiament, ja s'ha descobert des de fa molt de temps tot el que té veritable valor artístic, i que ha estat endut amb tots els honors als museus i a les històries de l'art; però, de sobte, descobrim, sota la pols del passat, noves i belles obres d'art, que brillen i enlluernen totalment com el primer dia.